

Regeringens proposition

1975/76: 76

om ändring i kupongskattelagen (1970:624), m. m.

beslutad den 6 november 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

G.E. STRÄNG

SVEN ANDERSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås regler om förfarandet vid innehållande av kupongskatt vid utdelning på andel i svensk aktiefond. De föreslagna bestämmelserna är avsedda att underlätta hanteringen vid utdelning från aktiefond som registrerar innehavet av fondandelar.

1 Förslag till

Lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrives att 2, 7, 12 och 13 §§, rubriken närmast före 7 § samt rubriken närmast före 13 § kupongskattelagen (1970:624)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

I denna lag förstås med
avstämningsbolag: aktiebolag på
vilket lagen (1970:596) om förenklad
aktiehantering är tillämplig,

värdepappercentralen: Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 21 § första stycket nämnda lag avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning.

utdelningsberättigad: den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället.

Föreslagen lydelse

2 §²

I denna lag förstås med
avstämningsbolag: aktiebolag som
är avstämningsbolag enligt 3 kap. 8 §
aktiebolagslagen (1975:000) eller på
vilket lagen (1970:596) om förenklad
aktiehantering är tillämplig.

*fondbolag: aktiebolag som utövar
aktiefondsverksamhet enligt aktiefondslagen (1974:931),*

*registrerande fondbolag: fondbolag
som enligt 31 § aktiefondslagen för
register över innehav av andelar i
aktiefond som bolaget förvaltar.*

förvaringsbank: bank som enligt aktiefondslagen förvarar tillgångarna i aktiefond samt mottager inbetalningar och ombesörjer utbetalningar som avser fonden.

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:000) eller 21 § första stycket lagen om förenklad aktiehantering avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag liksom i fråga om aktiefond den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning.

¹ Senaste lydelse av rubriken 1974:996.

² Senaste lydelse 1974:996.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***Utdelning i avstämningsbolag****Utdelning i avstämningsbolag m. m.**7 §³

Värdepapperscentralen skall vid utbetalning av utdelning innehålla kupongskatt, om ej av tillgänglig uppgift om den utdelningsberättigade framgår, att denne ej är skattskyldig. Kupongskatt skall vidare innehållas i det fall att utdelning ej kunnat ske till följd av bristande uppgift om den utdelningsberättigade.

Uppgift som avses i första stycket skall avges skriftligen och lämnas till värdepapperscentralen i samband med begäran om införing i aktieboken eller i förteckning enligt 12 § lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering samt i övrigt när centralen begär det av den som avses med införingen. Ändras förhållande varom uppgift lämnats och som är av betydelse för bedömning av frågan om skattskyldighet enligt denna lag, skall uppgiftslämnaren utan dröjsmål skriftligen anmäla detta till värdepapperscentralen.

Värdepapperscentralen skall senast fyra månader efter utdelningstillfället lämna den utdelningsberättigade skriftlig uppgift om det belopp som innehållits i kupongskatt för denne.

Uppgift som avses i första stycket skall avges skriftligen och lämnas till värdepapperscentralen i samband med begäran om införing i aktieboken eller i förteckning enligt 3 kap. 12 § aktiebolagslagen (1975:000) eller 12 § lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering samt i övrigt när centralen begär det av den som avses med införingen. Ändras förhållande varom uppgift lämnats och som är av betydelse för bedömning av frågan om skattskyldighet enligt denna lag, skall uppgiftslämnaren utan dröjsmål skriftligen anmäla detta till värdepapperscentralen.

12 §⁴

Vid förvaltarregistrering enligt 16 § första stycket lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering gäller bestämmelserna i 7–11, 20 och 22 §§ denna lag om värdepapperscentralen i stället förvaltaren.

Vid förvaltarregistrering enligt 3 kap. 10 § andra stycket första punkten aktiebolagslagen (1975:000) eller 16 § första stycket lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering gäller bestämmelserna i 7–11, 20 och 22 §§ denna lag om värdepapperscentralen i stället förvaltaren. *Är fråga om utdelning på andel i aktiefond, som förvaltas av registrerade fondbolag, gäller bestämmelserna i 7–11, 20 och 22 §§ denna lag om värdepapperscentralen i stället förvaringsbanken. Uppgift enligt 7 § första stycket skall lämnas på*

³ Senaste lydelse 1974:996.

⁴ Senaste lydelse 1974:996.

Nuvarande lydelse

Värdepapperscentralen skall vid redovisning enligt 8 § lämna uppgift till riksskatteverket om *sådan* förvaltning som avses i första stycket.

Utdelning i annat aktiebolag än avstämningsbolag

För aktiebolag, som icke är avstämningsbolag, gäller vid *utbetalande* av utdelning 14–17 §§.

Förelagen lydelse

sätt föreskrives i 7 § andra stycket i samband med registreringen av andelssinnehavet samt i övrigt när förvaringsbanken begär det, av den som registreringen avser enligt aktiefondslagen (1974:931). Registrerande fondbolag är skyldigt att omedelbart lämna förvaringsbanken upplysning om förhållande som är av betydelse för frågan om innehållande av kupongskatt.

Värdepapperscentralen skall vid redovisning enligt 8 § lämna uppgift till riksskatteverket om förvaltning enligt 3 kap. 10 § andra stycket första punkten aktiebolagslagen (1975:000) eller 16 § första stycket lagen om förenklad aktiehantering.

Utdelning i annat bolag än avstämningsbolag m. m.

13 §

För aktiebolag, som icke är avstämningsbolag, liksom i fråga om aktiefonder som förvaltas av icke registrerande fondbolag gäller vid utbetalning av utdelning 14–17 §§. Är fråga om utdelning på andel i aktiefond som nyss nämnts tillämpas föreskrifterna i 15–24 §§ om aktiebolag i stället på det fondbolag, som förvaltar fonden. Har fondbolags förvaltning övertagits av förvaringsbank gäller vad som nu sagts om fondbolag i stället förvaringsbanken.

Denna lag träder i kraft, såvitt avser de bestämmelser i 2, 7 och 12 §§ som hänför sig till aktiebolagslagen (1975:000) den 1 januari 1977 och i övrigt den 1 januari 1976.

I fråga om utdelning som blir tillgänglig för lyftning under år 1976 eller 1977 och som avser andel i aktiefond för vilken tillämpas ikraftträdandebestämmelserna till aktiefondslagen (1974:931) gäller följande. Sker utdelning till ägare på grundval av register i huvudsaklig överensstämmelse med

grunderna för 33 § tredje stycket nämnda lag äger 12 § första stycket kupongskattelagen i dess nya lydelse motsvarande tillämpning. Vad som där föreskrives i fråga om förvaringsbank skall i stället gälla den juridiska person som utövar aktiefondsverksamheten. Beträffande utdelning som ej sker på grundval av sådant register äger 13 § kupongskattelagen i dess nya lydelse motsvarande tillämpning. Vad som där föreskrives om fondbolag eller förvaringsbank skall i stället gälla den som utövar aktiefondsverksamheten.

2 Förslag till Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrives att 37 § 1 mom. och 43 § 1 mom. taxeringslagen (1956:623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

37 §

Nuvarande lydelse

1 m o m .² Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyl- dig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
4 a. Den som utbetalt utdelning å aktie i svenskt aktiebolag, på vilket lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering är tillämplig.	Den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället.	Den utbetalda utdelningen.

Föreslagen lydelse

1 m o m . Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyl- dig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
4 a. Den som utbetalt utdelning å aktie i svenskt aktiebolag, på vilket 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:000) eller lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering är tillämplig, liksom bank, som avses i 1 § aktiefondslagen (1974:931), vilken utbetalt utdelning å andel i svensk aktiefond för vilken register föres enligt 31 § sistnämnda lag.	Den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället.	Den utbetalda utdelningen.

¹Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av rubriken 1974:773.

²Senaste lydelse 1975:329. Förslag till ändrad lydelse framläggs även i prop. 1975/76:83.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §

1 m o m .³ Envar, som utbekommit utdelning å aktier i svenskt aktiebolag, på vilket lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering icke är tillämplig, så ock envar, som här i riket utbekommit

a) utdelning å andelar i svensk ekonomisk förening, svensk aktiefond eller från utländsk juridisk person eller

b) ränta, vilken erlagts mot avlämnande av kupong eller kvitto, å obligation, förlagsbevis eller annan för den allmänna rörelsen avsedd förskrivning,

är skyldig att till ledning för egen taxering vid mottagandet av utdelningen eller räntan avgiva särskild uppgift härom. Lyftes beloppet för annans räkning, och överlämnas ej därvid en av denne avgiven vederbörlig uppgift, skall uppgift i stället avgivas av den, som lyfter beloppet, och därvid uppgivas namn och hemvist å den, för vars räkning beloppet lyftes. Utbekommer någon utdelning eller ränta mot kupong, som han förvärvat utan det värdepapper kupongen tillhör, skall jämväl uppgivas namn och hemvist å den, från vilken kupongen förvärvats.

Uppgift avfattas enligt fastställt formulär och avlämnas till den, som utbetalar utdelning eller ränta. Denne skall tillse att uppgift avlämnas, innan betalning sker.

Denna lag träder i kraft, såvitt avser de bestämmelser som hänför sig till aktiebolagslagen (1975:000) den 1 januari 1977 och i övrigt den 1 januari 1976. De nya bestämmelserna tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgift till ledning vid 1977 års taxering. I fråga om utdelning, som blir tillgänglig för lyftning under år 1976 eller 1977 och som avser andel i aktiefond för vilken tillämpas ikraftträdandebestämmelserna till aktiefondslagen (1974:931), äger, om utdelning till andelsägare sker på grundval av register i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna för 33 § tredje stycket nämnda lag, 37 § 1 mom. punkt 4 a. taxeringslagen i dess nya lydelse motsvarande tillämpning. Vad där föreskrives i fråga om bank som avses i 1 § aktiefondslagen skall i stället gälla den juridiska person som utövar aktiefondsverksamheten. För utdelning som nu nämnts äger 43 § 1 mom. taxeringslagen ej tillämpning.

³Senaste lydelse 1974:997.

1 m o m . Envar, som utbekommit utdelning å aktier i svenskt aktiebolag, på vilket 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:000) eller lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering icke är tillämplig, så ock envar, som här i riket utbekommit

a) utdelning å andelar i svensk ekonomisk förening, svensk aktiefond, för vilken register ej föres enligt 31 § aktiefondslagen (1974:931), eller från utländsk juridisk person eller

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-11-06

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Carlsson

Föredragande: statsrådet Sträng

Proposition om ändring i kupongskattelagen (1970:624), m. m.

1 Inledning

I framställning till finansdepartementet har Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag anhållit att sådana bestämmelser införs i kupongskattelagen (1970:624) och taxeringslagen (1956:623) som möjliggör att det system för registrering av aktieägare och utbetalning av utdelning på aktier som gäller för aktiebolag som tillämpar lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering kan tillämpas även för aktiefonder.

2 Nuvarande ordning

Kupongskatt erläggs enligt kupongskattelagen (1970:624) för utdelning på aktie i svenskt aktiebolag (1 § första stycket). Skattskyldighet föreligger för utdelningsberättigad, om denne är fysisk person, som inte är bosatt eller stadigvarande vistas här i landet. Vidare föreligger skattskyldighet för oskiftat dödsbo efter person som nyss nämnts liksom för utländskt bolag eller juridisk person, som enligt 16 § 2 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall likställas med utländskt bolag och utdelningen inte är hänförlig till inkomst av rörelse som bedrivits här i landet. Dessutom finns regler om skattskyldighet till kupongskatt för utländsk delägare i handelsbolag m. m. liksom för utdelningsberättigad som inte äger den aktie på vilken utdelningen har skett. Slutligen finns också bestämmelser om skattskyldighet för utdelningsberättigad, som innehar aktie under sådana förhållanden att annan därigenom obehörigen bereds förmån vid taxering till inkomstskatt eller innehar befrielse från kupongskatt (4 § första-fjärde styckena).

Kupongskatt utgår med 30 % av utdelningen (5 §). Ärende om kupongskatt prövas av riksskatteverket (6 §).

I kupongskattelagen förstås med avstämningsbolag aktiebolag på vilket lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering är tillämplig. Med värdepapperscentralen förstås Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag. Med utdelningstillfälle avses för avstämningsbolag den i 21 § första stycket lagen om förenklad aktiehantering avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning. Utdelningsberättigad definieras som den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället (2 §).

Vid utdelning i avstämningsbolag skall värdepapperscentralen innehålla kupongskatt om det inte av tillgänglig uppgift om den utdelningsberättigade framgår att denne inte är skattskyldig. Kupongskatt skall vidare innehållas om utdelning inte har kunnat ske på grund av bristande uppgift om den utdelningsberättigade (7 § första stycket). Uppgift till ledning för bedömning om skattskyldighet till kupongskatt skall lämnas skriftligen till värdepapperscentralen i samband med begäran om införing i aktieboken eller i förteckning enligt 12 § lagen om förenklad aktiehantering (7 § andra stycket).

Värdepapperscentralen skall senast fyra månader efter utdelningstillfället betala innehållen kupongskatt till riksskatteverket samt lämna riksskatteverket vissa särskilt angivna uppgifter (8 §). Utbetalas utdelning sedan värdepapperscentralen har inbetalat kupongskatt enligt 8 § återbetalar riksskatteverket kupongskatt, som belöper på utdelning för vilken skattskyldighet inte har förelegat (9 §).

Har värdepapperscentralen underlåtit att innehålla kupongskatt fastän detta bort ske, skall centralen förskjuta kupongskatten (10 §). Vid förvaltarregistrering enligt 16 § första stycket lagen om förenklad aktiehantering gäller bestämmelserna i kupongskattelagen om uppbörd av kupongskatt förvaltare i stället för värdepapperscentralen (17 §).

För utdelning i annat aktiebolag än avstämningsbolag gäller följande. Vid utbetalning av utdelning skall den som erhåller utdelningen besvara frågor till ledning för bedömning av om skattskyldighet för kupongskatt föreligger. Är inte svaren sådana att därav uppenbarligen framgår att den utdelningsberättigade inte är skattskyldig för utdelningen, skall kupongskatt innehållas vid utbetalningen (14 § första stycket). Aktiebolag skall senast fyra månader efter utdelningstillfället, dock senast den 15 januari påföljande år, lämna riksskatteverket de blanketter med uppgifter om utdelning som har inkommit till bolaget samt inbetala kupongskatt för dels den utdelning för vilken med hänsyn till innehållet i uppgifterna skatt skolat innehållas, dels den utdelning för vilken uppgift ännu inte har kommit in till bolaget, och dels den utdelning för vilken har inkommit uppgifter som har befunnits ofullständiga (15 §). Inkommer blankett om uppgifter om utdelning till aktiebolag sedan bolaget har inbetalt kupongskatt enligt 15 §, som belöper på utdelning för vilken skattskyldighet inte har förelegat, återbetalar riks-

skatteverket skatten. Kupongskattelagen innehåller även regler om sättet för inbetalning av skatt, vite- och straffbestämmelser, bestämmelser om taxeringsrevision samt om restitution av kupongskatt i annat fall än som har angivits i det föregående samt andra föreskrifter som här inte är av intresse.

Vidare finns i kupongskattelagen en bestämmelse av innehåll att vad i kupongskattelagen sägs om aktie i svenskt aktiebolag även gäller andel i svensk aktiefond (1 § andra stycket).

Bestämmelser om aktiefonder tillkom genom lagstiftning år 1974 (prop. 1974:128, NU 1974:57, rskr 1974:388, SFS 1974:931). I anslutning härtill infördes även bestämmelser rörande beskattning av aktiefonder (prop. 1974:181, SkU 1974:64, rskr 1974:389, SFS 1974:994-999).

Med aktiefond förstås i aktiefondslagen en huvudsakligen av aktier eller andra värdepapper bestående fond, som har uppkommit genom kapitaltillskott från allmänheten och som ägs av dem som har tillskjutit kapitalet och därmed bedriver aktiefondsverksamhet. Med fondbolag förstås aktiebolag som har fått tillstånd att utöva aktiefondsverksamhet och med förvaringsbank, bank som förvarar tillgångarna i aktiefond samt mottar inbetalningar och ombesörjer utbetalningar som avser fonden (1 §). Fondbolag står under tillsyn av bankinspektionen (5 §). Aktiefond är inte juridisk person (10 §), utan förvaltas av fondbolaget (17 §). För aktiefond skall finnas fondbestämmelser som skall innehålla uppgifter om särskilda i aktiefondslagen angivna förhållanden. Fondbestämmelser upprättas av fondbolag och fastställs av bankinspektionen som även meddelar tillstånd att utöva aktiefondsverksamhet (12 och 15 §§). Fondbolag beslutar om utdelning till fondandelsägare samt om andra utbetalningar av medel som ingår i aktiefond (23 §). Utbetalningar verkställs av förvaringsbank (29 §).

Andelarna i aktiefond skall vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden (30 § första stycket). Fondbolag skall utfärda fondandelsbevis till varje fondandelsägare eller föra register över innehav av andelar i fonden (31 §). Utfärdas fondandelsbevis utan utdelningskuponer och innehåller fondbestämmelserna föreskrift att den som i fondbolagets register över innehav av fondandelar är antecknad som ägare av fondandel är behörig att uppbära på andelen belöpande utdelning, skall utbetalning av utdelning till denne, utom i vissa undantagsfall, anses giltig (33 § tredje stycket). På uppdrag av fondbolag och efter bankinspektionens medgivande får annan än bolaget föra register enligt 31 § och fullgöra uppgifter som har samband härmed (34 § andra stycket).

Återkallar bankinspektionen tillstånd för fondbolag att utöva aktiefondsverksamhet eller träder bolaget i likvidation på grund av föreskrift i lag eller försätts bolaget i konkurs skall bolagets fondförvaltning omedelbart övertas av förvaringsbank (39 § första stycket). Aktiefondslagen innehåller också bestämmelser bl. a. rörande överlåtelse av aktiefondsverksamhet och om bankinspektionens tillsyn över fondbolag. Lagen trädde i kraft den 1

januari 1975. Den som vid ikraftträdandet utövade verksamhet som kräver tillstånd enligt lagen får utan hinder av lagens bestämmelser fortsätta verksamheten till utgången av år 1976. Har vid nämnda tidpunkt verksamheten inte överlåtits till fondbolag eller ansökan ingivits om tillstånd att utöva aktiefondsverksamhet enligt aktiefondslagen, skall verksamheten upphöra.

Beskattningsreglerna för aktiefond innebär i korthet följande. Aktiefond är särskilt skattesubjekt vid inkomsttaxeringen. Vid den statliga beskattningen gäller samma skattesats som för aktiebolag, dvs. 40 %. Avkastningen på aktiefonds värdepappersinnehav beskattas som inkomst av kapital och vinst vid avyttring av värdepapper enligt realisationsvinstbestämmelserna. De belopp som fonden delar ut till sina aktieägare är avdragsgilla för fonden och beskattas som inkomst av kapital hos andelsägaren.

3 Föredraganden

Kupongskatt skall erläggas för utdelning från svenskt aktiebolag, om den utdelningsberättigade inte är bosatt här i landet och följaktligen inte är skattskyldig här till inkomstskatt. Kupongskatten utgår med 30 % av utdelningsbeloppet. I vissa fall utgår den dock efter en lägre procentsats eller inte alls, beroende på avtal, som Sverige har träffat med andra stater till undvikande av dubbelbeskattning. Kupongskatten kan karaktäriseras som en definitiv källskatt.

Den 1 januari 1975 trädde aktiefondslagen (1974:931) i kraft. I anslutning härtill bestämdes att andel i aktiefond skulle i kupongskattehänseende behandlas som aktie i svenskt aktiebolag.

Vid distribution av aktieutdelningar spelar skattereglerna en stor roll. Detta gäller i synnerhet kupongskattereglerna, eftersom kupongskatten är ett slags källskatt. Det finns här i landet två skilda slag av rutiner för utdelning på aktier, en i s. k. avstämningsbolag – eller VPC-bolag – och en annan i övriga bolag, också benämnda kupongbolag. I avstämningsbolag ombesörjer värdepapperscentralen utdelning på grundval av uppgifter i aktieboken, som förs med hjälp av automatisk databehandling. I kupongbolag lyfter den utdelningsberättigade utdelningen mot uppvisande av kupong, som tillhör aktiebrevet men som kan överlätas separat.

De nu nämnda slagen av utdelningsrutiner har fått bestämma utformningen av reglerna om kupongskatteuppbörden. I avstämningsbolag tas kupongskatten ut enligt aktiebokens uppgifter om hemvist m. m. av betydelse för att avgöra frågan om kupongskatteskyldighet. I kupongbolag lämnar den utdelningsberättigade motsvarande uppgifter i samband med att han lyfter utdelningen.

Det har visat sig önskvärt att i fråga om aktiefonder kunna tillämpa rutiner för kupongskatteuppbörd motsvarande dem som finns för avstämningsbolag.

Fondbolag har vid sin förvaltning av aktiefond möjlighet att välja mellan två olika system. Antingen kan bolaget utfärda fondandelsbevis till varje

fondandelsägare eller också kan det föra register över innehav av andelar i fonden. I aktiefond där fondbestämmelserna innehåller föreskrift att den som i fondbolagets register över innehav av fondandelar är antecknad som ägare av fondandel är berättigad att uppbära på andelen belöpande utdelning, skall betalning till den registrerade ägaren anses giltig även om denna inte är den aktuella ägaren. Vidare föreskrivs att fondbolag efter medgivande av bankinspektionen kan ge annan i uppdrag att föra register över innehav av andelar i aktiefond.

De här återgivna bestämmelserna liknar de bestämmelser som finns för avstämningsbolag, även om viktiga skillnader kan iakttagas. Dessa skillnader bör dock inte utgöra hinder för att genomföra en rutin för kupongskatteuppbörd som är smidig och kan anpassas till vad som gäller för avstämningsbolag. I det följande avser jag att ta upp de författningsbestämmelser som behövs för en sådan anpassning.

Bestämmelserna om kupongskatteuppbörd för avstämningsbolag finns i 7–12 §§ kupongskattelagen. Enligt dessa bestämmelser svarar i princip värdepapperscentralen för uppbörden. Detta är naturligt, eftersom värdepapperscentralen enligt lag är det organ som svarar för aktieboken i avstämningsbolag. I aktiefonder, där register förs över andelsinnehavet, saknas motsvarighet till sådan exklusiv ansvarighet. Det ankommer på fondbolaget att föra registret. Fondbolaget kan dock efter bankinspektionens medgivande uppdra åt annan att föra registret och fullgöra andra åligganden som har samband härmed. I första hand kan värdepapperscentralen komma i fråga för sådant uppdrag. Av vad jag nu har anfört framgår att det inte är möjligt att direkt överföra bestämmelserna för avstämningsbolag på aktiefonder där andelsinnehavet förs på register. De uppgifter som enligt kupongskattelagen åvilar värdepapperscentralen bör i stället vid utdelning från aktiefond där register förs över andelarna läggas på förvaringsbanken. Det är förvaringsbankens uppgift att efter beslut av fondbolaget ombesörja utbetalning av utdelning från aktiefond. Det bör i sin tur kunna uppdras åt den som för registret – t. ex. värdepapperscentralen – att i praktiken sköta bankens åligganden av nu avsett slag, främst innehållande och inbetalning av kupongskatten. Ansvarigheten gentemot det allmänna för det behöriga fullgörandet av åliggandena kommer givetvis hela tiden att åvila förvaringsbanken. Bestämmelser om skyldighet för fondbolaget att lämna förvaringsbanken uppgift om förhållande av betydelse för skattskyldigheten till kupongskatt behövs emellertid.

Det kan i detta sammanhang finnas skäl att ta upp frågan huruvida någon motsvarighet till kupongskatteuppbörd vid s. k. förvaltarregistrering bör införas. Enligt 16 § första stycket lagen om förenklad aktiehantering kan bank eller fondkommissionär, som fått auktorisation av regeringen, införas i aktiebrev och aktiebok i stället för den egentlige ägaren för aktier som omfattas av lämnat förvaltningsuppdrag. Föreligger sådan förvaltarregistrering, skall förvaltarens fullgöra de uppgifter som enligt kupongskattelagen annars an-

kommer på värdepapperscentralen. I aktiefondslagen finns ingen motsvarighet till reglerna om förvaltarregistrering. Någon möjlighet att delegera förvaringsbankens ansvarighet finns således inte. Jag finner följaktligen inget skäl att f. n. införa motsvarighet till bestämmelserna om kupongskatteuppbörd vid förvaltarregistrering. Detta innebär m. a. o. att förvaringsbank har att tillse att de uppgifter om andelsinnehavaren som inkommer från fondbolaget eller annan registerförare verkligen avser ägaren. Detta kan ske genom att registerföraren använder ett lämpligt avpassat frågeformulär vid registrering av ny andelsägare. För aktiefonder där andelsinnehavet inte registreras skall bestämmelserna för annat aktiebolag än avstämningsbolag i kupongskattelagen tillämpas. Frågan huruvida fondbolag skall anses som registrerande eller icke, avgörs med hänsyn till bestämmelserna för den fond, som det förvaltar. Förvaltas fler fonder med olika system, kan fondbolaget sålunda komma att betraktas som såväl registrerande som icke registrerande fondbolag. Vidare är på grund av förslaget till ny aktiebolagslag m. m. i propositionen 1975:103, vissa redaktionella ändringar nödvändiga i 2, 7 och 12 §§ kupongskattelagen.

De föreslagna bestämmelserna bör träda i kraft den 1 januari 1976. I ikraftträdandebestämmelserna till aktiefondslagen föreskrivs att den som vid nämnda lags ikraftträdande bedrev aktiefondsverksamhet fick fortsätta denna verksamhet till utgången av år 1976. Vid nämnda tidpunkt skall verksamheten ha överlåtits till fondbolag eller i vart fall ansökan ha gjorts om tillstånd för aktiefondsverksamhet i enlighet med aktiefondslagens bestämmelser. I annat fall skall verksamheten upphöra. Vissa speciella övergångsbestämmelser är nödvändiga i fråga om utdelning som blir tillgänglig för lyftning efter den 1 januari 1976 från aktiefond av nu avsett slag. Här kan märkas att sådan aktiefond kan förvaltas av annat slag av juridisk person än vad som gäller enligt aktiefondslagen.

I taxeringslagen bör införas en bestämmelse som möjliggör utnyttjande av ADB-rutiner för framställning av kontrolluppgifter till ledning för inkomsttaxeringen i fråga om utdelning på andel i aktiefond där andelsinnehavet registreras. I likhet med vad som föreslagits beträffande kupongskatteuppbörden bör det åvila förvaringsbanken att lämna sådan kontrolluppgift. Möjlighet bör givetvis här, liksom vad gäller förvaringsbankens åligganden i kupongskattehänseende, föreligga att uppdra är den som för registret över andelsinnehavare i fonden att ombesörja avlämnandet av kontrolluppgift. Bestämmelsen bör införas i 37 § 1 mom. taxeringslagen. I konsekvens härmed måste också ett tillägg göras i 43 § 1 mom. taxeringslagen. De nya bestämmelserna angående kontrolluppgift bör vara tillämpliga även på utdelning i aktiefond som drivs enligt ikraftträdandebestämmelserna till aktiefondslagen. Dessutom bör vissa redaktionella ändringar göras på grund av det tidigare nämnda förslaget till ny aktiebolagslag.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
2. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623).

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.